

κουδούνι

κουδούνι, το, ουσ. [<μσν. κουδούνιν <μτγν. κωδώνιον, υποκορ. του αρχ. ουσ. κώδων], το κουδούνι. Υποκορ. **κουδουνάκι, το**, μικρά κουδουνάκια τα οποία τα κρεμούν στη σαγή των υποζυγίων και ακούγονται να χτυπούν καθώς αυτά βρίσκονται σε κίνηση. (Λαϊκό τραγούδι: *τάκα τάκα τάκα τα πεταλάκια, ντρίγκι ντρίγκι ντρίγκι τα κουδουνάκια*). Μεγεθ. **κουδούνα** κ. **κουδουνάρα, η**.

- *γίνομαι κουδούνι*, μεθώ υπερβολικά από ποτό ή ναρκωτικό, δεν ξέρω τι μου γίνεται από το μεθύσι: «ήπιαμε τόσο πολύ, που γίναμε κουδούνι». Για συνών. βλ. φρ. *γίνομαι φέσι*, λ. [φέσι](#). (Ακολουθούν 13 φρ.)·

- *έγινε το κεφάλι μου κουδούνι*, βλ. λ. [κεφάλι](#).

- *είμαι κουδούνι, α.* είμαι πολύ μεθυσμένος από ποτό ή ναρκωτικό, δεν ξέρω τι μου γίνεται από το μεθύσι: «πίναμε συνέχεια απ' το μεσημέρι και τ' απόγευμα ήμασταν κουδούνι». Για συνών. βλ. φρ. *είμαι φέσι*, λ. [φέσι](#). **β.** είμαι πολύ ζαλισμένος, λόγω πολλών ευθυνών ή υποχρεώσεων: «δεν μπορώ να καταλάβω τι μου λες, γιατί αυτή τη στιγμή είμαι κουδούνι»·

- *είναι το κεφάλι μου κουδούνι*, βλ. λ. [κεφάλι](#).

- *μας τα 'κανες κουδούνια ή μου τα 'κανες κουδούνια*,, (ενν. τ' αρχίδια μου), **α.** με εκνεύρισες πάρα πολύ με τις συνεχείς ενοχλήσεις σου, ιδίως για ασήμαντα πράγματα, ή με τις συνεχείς παρεμβάσεις σου πάνω στο θέμα στο οποίο αναφέρομαι: «μη με διακόπτες κάθε τόσο, ρε παιδάκι μου, γιατί μας τα 'κανες κουδούνια». **β.** με εκνεύρισες πάρα πολύ, ιδίως με την επιμονή σου πάνω στο ίδιο θέμα, για το οποίο έχω αντίθετη γνώμη, αντίθετη άποψη: «σου το 'πα χίλιες φορές πως δεν έγιναν τα πράγματα έτσι και πάψε να επιμένεις, γιατί μας τα 'κανες κουδούνια». **γ.** έγινες πολύ ενοχλητικός με την γκρίνια σου με την πολυλογία σου: «αμάν πια, σταμάτα να μιλάς, βούλωσ' το, γιατί μας τα 'κανες κουδούνια». **δ.** με έφερε σε δύσκολη θέση, με ταλαιπώρησες μέχρι να ενδώσεις: «στο τέλος, βέβαια, μου έδωσες την άδεια να φύγω, αλλά μέχρι να μου τη δώσεις, ρε παιδάκι μου, μου τα 'κανες κουδούνια». Ο πλ. και όταν το άτομο μιλάει μόνο για τον εαυτό του. Συνών. *μας έπρηξες τ' αρχίδια / μας τα 'κανες καρπούζια / μας τα 'κανες μπαρντάκια / μας τα 'πρηξες*.

- *μου 'κανε το κεφάλι κουδούνι*, βλ. λ. [κεφάλι](#).

- *ο λωλός κουδούνια έχει, μοναχός του τα λαλάει*, βλ. λ. [λωλός](#).

- *ποιος θα κρεμάσει το κουδούνι στη γάτα; ποιος θα τολμήσει να θίξει, να καταγγείλει τα κακώς κείμενα, ιδίως τις παρανομίες ή τις παρατυπίες κάποιου ατόμου που κατέχει υψηλή θέση στην πολιτική ή γενικά στην κοινωνία(;)· «είναι γνωστό, παρ' όλο που δεν υπάρχουν χειροπιαστές αποδείξεις, πως ο τάδε υπουργός χρηματίζεται απ' τον τάδε βιομήχανο, όμως, ποιος θα κρεμάσει το κουδούνι στη γάτα;»·*

- *τα κουδούνια ο τρελός μοναχός του τα βαράει*, λέγεται ειρωνικά για άτομο το οποίο αποδεικνύει με τη συμπεριφορά του ποιο πραγματικά είναι: «όπου και να πάει, γίνεται αμέσως αντιληπτό ότι είναι λειψό του παιδί, γιατί τα κουδούνια ο τρελός μοναχός του τα βαράει»·

- *τον κάνω κουδούνι, α.* τον μεθώ υπερβολικά με ποτό ή ναρκωτικό, τον κάνω να μην ξέρει τι του γίνεται από το μεθύσι: «έλεγε πως ήταν γερό ποτήρι, αλλά, όταν αρχίσαμε να πίνουμε, τον έκανα κουδούνι». Για συνών. βλ. φρ. *τον κάνω φέσι*, λ. [φέσι](#). **β.** τον κατανικώ: «τον άρπαξε στα χέρια του και τον έκανε κουδούνι»·

- *του 'κανα το κεφάλι κουδούνι*, βλ. λ. [κεφάλι](#).

- *του (της) κρέμασαν κουδούνια*, τον (τη) σχολιάζουν, τον (την) κακολογούν, ιδίως για κάποια ερωτική του (της) δραστηριότητα: «πώς να μην του κρεμάσουν κουδούνια με την παρδαλή που τριγυρίζει τον τελευταίο καιρό! || της κρέμασαν κουδούνια, γιατί παράτησε την οικογένειά της και γυρίζει μ' έναν αλήτη χαρτοπαίχτη»·

- χωρίς κέρδος κέρατα, χωρίς πομπές κουδούνια! βλ. λ. [κέρδος](#).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας